

Nepoznana utopljenka. Iz Drave so pri Ormožu potegnili truplo neznane utopljenke. Truplo je ležalo v vodi že okoli sedem dni. Utopljenka je srednje velikosti, oblečena v modro krilo, obuta v čevlje na zadrgo. V žepu je imela 14.50 Din drobiža, črn rožni venec, žepni robec z monogramom M. M. Nad koleno je imela nogi zvezani z vrstico. Nasilnih znakov ni bilo opaziti. Truplo so v Ormožu pokopali, najdene predmete pa oddali tamošnjemu občinskemu uradu.

Vpoklic kmetijskih konjev na orožne vojaške vaje iz Ljutomerskega okraja. Podpisani sem dne 30. m. m. posredoval pri komandantu 8. konjeniškega polka v Čakovcu za preložitve vpoklica na poznejši čas, ko bi bila jesenska svet vsaj izvečnega opravljena in eventualno še sesajoča zrebata odstavljena. Komendant podpolkovnik Velebit obžaluje, da prošnji nikakor ne more ugoditi, ker je orožna vaja z ministrsko odredbo točno določena, tudi je že določen čas odpusta večjega števila vojaštva takoj po orožnih vajah. Obljubil pa mi je, po možnosti vpoštevati prošnje onih posestnikov, katerim so vpoklicani vsi konji, ali posamezne najbolj vpoštevane vredne slučaje, vendar le majhno število. Obljubil je tudi, da pridejo konji dobro oskrbovani nazaj. Prošenj in pritožb za odpust žrebnih in brejih kobil pa ne sme vpoštevati. Ker je zadeva nujna, bom jutri takoj v Ljutomeru pri vojaškem referentu izbral najbolj vpoštevane vredne slučaje ter predlagal komandi 8. pešpolka iste za odpust od orožnih vaj. Vsem posestnikom, kateri pa ne boste dobili pravočasno zadovoljive rešitve, v izogib obžutnih vojaških kazni nujno priporočam, da spravijo vse vpoklicane konje točno na določen kraj vojaški upravi na razpolago. — Rajh, oblastni poslanec.

Izjava. Podpisani sem doznal, da sem za volitve v narodno skupščino za dne 11. septembra t. l. vpisan kot namestnik predstavnika na volišču Sv. Marjeta na kandidatni listi Stjepana Radiča. Izjavljam, da se je ta vpis izvršil brez moje vednosti in brez privolitve ter sem na podlagi § 35 zakona o volitvah narodnih poslancev zahteval od okrožnega sodišča, da me črta na Radičevi kandidatni listi. Sem bil in ostanem vedno pristaš Slovenske ljudske stranke ter mi ne pade niti na um, da bi delal družbo političnim avijatičarjem. — Liplin Franc I. r., Gajovec.

Šola Glasbene Matice v Mariboru. Sprejem in vpisovanje gojencev v šolo Glasbene Matice se začne dne 6. septembra. Vpisovalo se boede dnevno razen nedelj in praznikov od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Bivši gojenci Matice naj prinesejo s seboj zadnje šolsko izpričevalo, novinci pa zadnje spričevalo drugih šol. Redni pouk se prične dne 16. septembra. Poučujejo se: klavir, gosli, viola, violoncello, kontrabas, harfa in pihala. Na zavodu se vršijo tudi skupne vaje ((ensemble) za orkester, mladinsko petje, glasbeno torijo in komorno glasbo.

Drž. trgovska akademija v Mariboru. Šolsko leto 1927-28. Ponavljalni izpiti se pričnejo v sredo, dne 7. septembra, točno ob 8. uri. Zadnje vpisovanje v I. in II. razred se vrši še končno dne 8. septembra od 10. do 12. ure v prostorih drž. trgovske akademije na Zrinjskega trgu 1. I. Sprejemni izpiti se pričnejo dne 9. septembra ob 8. uri dop. Natančne podatke o taksah za sprejemni izpit izvedo priznajo.

ZASEDANJE POROTNEGA SODIŠČA V CELJU.

Dne 26. avgusta se je pričelo v Celju letošnje porotno zasedanje.

Posilstvo.

Kot prvi je prišel pred porotnike mladi, 19letni Anton Mlaker, ki se je zagovarjal radi posilstva. Mlaker je dne 15. julija t. l. izvršil grd zločin nad omoženo M. K. iz Vitana, ki se je vračala omenjenega dne iz Celja ter prisledla na voz k dvema voznikoma, od kojih je bil eden obtoženi Mlaker. Obtoženec je svoje dejanje pred poroto priznal, nakar je bil obsojen radi posilstva na eno leto težke ječe.

Uboj na božji poti.

Pred porotnike je prišel zločin, ki se je odigral dne 29. maja t. l. na božji poti med Rajhenburgom in Zagorjem. Na božjo pot v Zagorje so se odpravili iz Dobove pri Rajhenburgu med drugimi tudi zakonca Franc in Frančiška Krajnc in 20letni njun sorodnik Franc Kozole. Po sv. opravilu so sedeli skupaj v gostilni in tudi nazaj grede so ostali skupno v družbi. Med moškima pa je kmalu nastal prepir, ker sta se nazadnje pričela z dežniki pretepati. Frančiška Krajnc ju je polagoma pomirila, nakar so šli skupaj ter se razšli pri nekem križpotju. Ko pa sta dospela Franc in Frančiška Krajnc skozi gozd do hlevov planinske graščine v Globokem, se je obdolženec razgovarjal z nekim hlapcem. Krajnc ga je pozval, naj pride bliže, ako ni več jezen. Neka priča trdi, da je izzival obdolženca na korajžje in aufbiks. Kozole se je jezen pridružil, da mu bo že pokazal, se nato pridružil zakoncem ter šel z njima do neke gostilne. V to ga je spravil Krajnc, češ, naj da za liter vina. Kozole pa je odgovoril, da mu bo že pokazal liter, ter je nato poignil nož ter začel z njim groziti. Začelo se je zopet ruvanje in pretep. Frančiška Krajnc in neki Vovčko sta sicer razjarjenega Kozoleta zadrževala, ta pa je naenkrat stekel proti gozdu, pobral grčav bukov kol ter je udaril z njim Krajncja s tako silo po glavi, da se je ta zgrudil nezavesten pred njim na tla. Ko je Krajncova žena za božjo voljo prosila obdolženca, naj tega ne dela, je še naskočil njo ter jo z dvema udarcema lahko ranil, grozeč ji, da jo bo ubil. Pristopil je nato zopet k nezavestnemu Krajncu ter mu prizadel še en smrtonosni udarec odzadaj na tilnik. Zabil je vsako pomoč ter razjarjen tresel svojo žrtev. Frančiška Krajnc je še pozval, naj se odstrani, da bo to prokleto dušo popolnoma stolkel in zmlatil. Obdolženec dejanje priznava, a se zagovarja s silobranom. Obtožnica pa opozarja na dejstvo, da je Kozole tekom prepira stekel v gozd po kol ter imel dovolj prilike se umakniti, ali pa počakati, ali ga bo Krajnc še napadel. Kozole pa je dobil le 10 mesecev ječe, ker so porotniki potrdili vprašanje silobrana.

Kravji tatovi.

Med našimi kmeti so posebno na slabem glasu živinski tatovi, ki krajejo posestnikom iz hlevov živino ter isto

deti pri ravnateljstvu. Končen sprejem dijakov in dijakinj v I. razred bo objavljen dne 11. septembra na oglasni deski ravnateljstva. Pričetek pouka dne 12. septembra točno ob 8. uri. Vse podrobnosti izvedo dijaki v šoli. — Ravnateljstvo.

Javna zahvala! Spodaj podpisana posestnika Jakob in Marija Teršavec v Spodnji Koreni št. 47 se tem potom najlepše zahvaljuje »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani, da nama je izplačala celo zavarovano svoto brez vsakega odtegljaja ter jo najtopleje priporočava kot pošten domači zavod! — Spodnja Korena, dne 25. avgusta 1927. Jakob in Marija Teršavec.

Volilcem ptujskega okraja.

Kot kandidat in bivši poslanec Slov. ljudske stranke sem bil v pretežni večini naših krajev na shodih in sestankih. Kjer se nisem bil, pridem še gotovo tekom letošnjega leta in po možnosti pred volitvami. Opravili smo v medsebojnem zaupanju veliko dela in javnosti o tem nismo veliko poročali. Sedaj prosim somišljenike, prijatelje, zaupnike, da za svojo lastno pošteno in pravično stvar, kakor jo zastopa Slovenska ljudska stranka, delujejo posebej na polnoštevilno udeležbo pri volitvah. Nimamo denarja za podkupavanje, toda jekleno voljo za sijajno zmago in čiste roke imamo in s tem zmagamo lahko, kakor še do zdaj nikdar. Vi prijatelji-zaupniki pa ste vodstvu porok, da se to zgodi v korist slovenskemu ljudstvu in državi ter v čast Vaši odločnosti in zavednosti!

Ivan Vesenjaj, kandidat SLS za ptujski okraj.

Bencin pri Sv. Lenartu — ali zakaj sem bil obsojen.

Pri Sv. Lenartu sem baje bil obsojen na teden dni zapora, ker sem na shodu dne 24. aprila »žalil« tamošnjega advokata in samostojno-demokratskega voditelja dr. Mil. Goriška. Moji politični neprijatelji so »obsodbe« strašno veselili. Ali povem jim, da so se prezgodaj veselili! Da bode javnost vedela, za kako stvar sem bil obsojen, podam tukaj celo sliko o »bencinu« in »obsodbi«.

Avtomobilna prometna družba Maribor—Sv. Lenart, katero vodi samostojna demokrata dr. Milan Gorišek in Srečko Krajnc, je bila na podlagi razsodbe glavne carinarne v Mariboru, št. C Br. 166 od 3. januarja 1925 in št. C Br. 6516 od 1. aprila 1925 obsojena na redovno carino 33.927.75 Din, na globo iz § 163 carinskega zakona Din 339.277.50 in na takso za obsodbo Din 10.360.—. Skupno mora avto-družba plačati državni blagajni znesek dinarjev 383.565.25. Družba je obsojena na tako visoko kazen radi tega, ker je pred letom 1925 uvažala bencin, prost državnih dajatev (carine itd.) in ga prodajala z dobičkom naprej. Družba ima že več let svoje avtomobile urejene za pogon z ogljem, a ne z bencinom. Država je bila oškodovana za Din 33.927.75 in družba je dobila desetkratno kazen za to svoje »delo«.

prodajajo. Sicer se je z uvedbo živinskih potnih listov ta tatvina zelo omejila, toda kljub temu je danes še dovolj takih slučajev. Pred celjsko poroto sta se dne 30. avgusta zagovarjala dva taka tička in sicer mesarski pomočnik Anton Jevšenak iz St. Jerneja pri Konjicah, in čevljar Vinko Jeral iz Viča. Oba sta bila radi tatvin že predkaznovana. Seznanila sta se, ko sta bila skupno zaprta v mariborski kaznilnici. Dne 23. januarja sta se sešla v Celju ter se pogovarjala, na kak način bi se dalo priti do denarja. Zmenila sta se, da bodeta šla klast živino. Anton Jevšenak je omenil posestnika Franca Močnika pri Sv. Jakobu na Kalobju. Do noči sta dospela do Močnika in ko se je stemnilo, sta se splazila v njegov hlev. Čakala sta v temi, da je gospodar opravil živino ter odšel iz hleva, zaklenivši ga za seboj. Nato sta hlev na tihoma odprla, odvezala od jaslji dve najlepši kravi, jim nadela telege ter jih nato vpregla v voz, na katerega sta vrgla še kup sena. Z vozom sta se nato odpeljala preko St. Jurija ob južni žel., Smarja in Podčetrte v Veliko Trgovišče na Hrvatskem. Na potu sta bila varna, ker ju noben orožnik ni vprašal, odkod je živina in to zato, ker je nista gnala proste, ampak vpreženo. V Velikem Trgovišču sta odgnala krave Antonu Glubiniču, odkoder so bile nato prodane naprej. Anton Jevšenak v takih tatvinah ni bil novinec, ker je že večkrat izvršil slične stvari. Dne 7. septembra 1926 je s pomočjo svoje žene odgnal posestniku Antonu Kampušu iz Lemberga kravo ter jo tudi odgnal v Veliko Trgovišče Antonu Glubiniču. Oba obtožena sta prišla pred porotnike iz ječe, kjer pravkar odslužujeta kazen in sicer Jevšenak dveletno ječo, Jeral pa 18mesečno ječo radi raznih tatvin, katere sta izvršila v zadnjem času. Radi kravih tatvin pa sta dobila še novo porcijo in sicer je dobil Jevšenak še tri leta, Jeral pa 18 mesecev na vrh, tako da bodo imeli ljudje za nekaj časa mir pred tema dvema dolgoprstnejema.

Radi zavarovalnine požgal imetje.

Dne 31. avgusta je stal pred poroto Josip Horvat-Kiš, pristojen v Lobodo pri Zlatarju na Hrvatskem, sedaj posestnik v Konjiškem okraju. Zagovarjal se je radi čina, ki se je žalibog pričel tudi pri nas precej pogosto pojavljati. Jos. Horvat je l. 1920 kupil v konjiškem okraju za 16.000 Din od zakoncev Juhart posestvo. L. 1924 je prodal polovico posestva bratoma Rogina za 7500 Din. Horvat je dal svoje gospodarsko poslopje zelo visoko zavarovati pri različnih zavarovalnicah. To je storil iz namene, da bo nekega dne poslopje zažgal in zavarovalnino pobasal v žep. In res se je tako zgodilo, poslopje je zgorelo, Horvat pa je mesto denarja prejel zapor. Pred sodnijo je vse tajil, toda priče so izpovedale drugače. Priča Anton Cvahte izpove, da je neki Alojzij Gril takrat, ko je pri Horvatu gorelo, vpričo večih ljudi izjavil, da ga je obdolženec nekoč nagovarjal, naj za nagrado 500 Din zažge njegovo gospodarsko poslopje. Gril zatrjuje, da mu je nekoč pozimi obdolženec, ko sta šla iz neke gostilne proti domu, začel tožiti o slabih denarnih razmerah. Nato se je naenkrat obrnil proti priči, rekoč: »Veš, Lojzek, midva sva si tako dobra, zdaj si bom dal za-

Da zadeva ne zaspi, sem vložil dne 31. marca 1927 pod št. 12.245 po narodni skupščini pismeno vprašanje na g. finančnega ministra. Vprašal sem g. ministra, kako to, da se od bogate družbe ne iztirja znesek nad 383.000 Din. Omenil sem, da carinske in finančne oblasti od kmeta, vinčarja, obrtnika in delavca iztirjajo kazni, če jih zalotijo, da nesejo čez mejo za potrebo družine par škatljice vžgalice ali kako kilo sladkorja, kave ali soli. Naj velja ista mera, ki je za siromake, tudi za bogatince.

Finančni minister g. dr. Bogdan Markovič mi je na to moje interpelacijo odgovoril pod Br. 2873 z dne 19. maja 1927 med drugim sledeče:

»Izvršitev omenjene razsodbe, katere je pravomočna na osnovi rešitve državnega sveta Br. 25150 od 6. novembra 1925, je izročena finančni prokuraturi v Ljubljani, kolikor je že ni izvršila carinarica v Mariboru. Finančni prokuraturi je naročeno, da odredi vse potrebno radi izvršitve realne eksekucije nad premoženjem avto-družbe in članov družbe po pravilih, ki veljajo na ozemlju Slovenije o odgovornosti družb in njihovih članov za plačevanje finančnih kazni, storjenih na račun takih družb.«

Jasno je torej iz teh uradnih podatkov, da je bila avto-družba obsojena in da mora plačati za svoje »delo« Din 383.565.25. Nadalje je tudi jasno, da je bil član in poslovodja družbe, ko se je dogajala bencinska afera, dr. Milan Gorišek.

Ker sem jaz to zadevo odkril in sem na shodu izgovoril približno to-le: »Če mora revež plačati kazen, naj jo plača tudi bogati samostojni demokrat. Čudno je le to, da ljudje, ki se vedno trkajo na svoja prsa, kako ljubijo državo in kake državotvorci da so, pa vendarle skušajo oškodovati državo.«

Radi besed, ki sem jih govoril o tej zadevi, me je baje lenarški okrajni sodnik obsodil. Do danes, 5. septembra pa še »obsodbe«, o kateri so z debelimi črkami trobili v svet: »Jutro«, »Večernik«, »Narod« in »Domovina«, nisem dobil dostavljene.

Tako stoji ta zadeva. Opisal sem jo, da bo javnost vedela, s kakimi sredstvi se v volilnem boju borijo samostojni demokrati.

Franjo Žebot.

Pisma iz domačih krajev.

Zgor. Polskava. Pevski zbor izobraževalnega društva »Skala« na Zgor. Polskavi priredi dne 28. septembra 1927 na Malo gospojnico, ob 3. uri popoldne v Društvenem domu veliko pevsko prireditev. Spored: 1. Pozdrav. 2. Pevske točke. 3. Igra Skapinove zvijače. 4. Pevske točke. 5. Prosta zabava na vrtu pred domom, sodeluje tamburaški zbor. Čisti dobiček je namenjen za nabavo not in pesmi. Prijatelji lepega petja in slovenske pesmi, pridite v obilnem številu, ne bo vam žal. Bog živi!

Ptuj. Napad. V gozdu v Spodnjem Macelu je bil napaden trgovec s svinjami na Hajdini, Josip Skrbineš. Roparja sta mu zadala dva udarca na glavo in mu odvzela denarnico z 9000 Din in nato pobežnila. Poizvedbe so uvedene.

Požig.

Podoben slučaj se je obravnaval istega dne. Zagovarjal se je Martin Sušec radi požiga svojega imetja. Ponoči dne 4. januarja 1926 je pogorelo Martinu Sušecu na Kozjaku gospodarsko poslopje, njegova hiša pa je ostala nepoškodovana. Dolgo se ni moglo izslediti, kako je izbruhnil požar. Vsekakor je bilo čudno, da si je dal Martin Sušec svoje gospodarsko poslopje in hišo zavarovati šele septembra 1925. Zavarovalnino mu je zavarovalnica »Slavija« v celoti izplačala. Letos poleti pa je delavec Rudolf Hriberšek povedal dvema tovarišema, kako je nastal ta požar. Obdolženca Sušec in Hriberšek tudi v polni meri priznava. Hriberšek izpoveduje, da ga je njegov stric Martin Sušec par dni pred požigom peljal v hlev in ga začel nagovarjati, naj bi mu za nagrado 250 Din zažgal njegovo gospodarsko poslopje. Na večer požiga je Sušec ponovno prosil Hriberška, naj podtakne ogenj, češ, da gospodarskega poslopja itak ne potrebuje. S tem, da je Hriberšek vtaknil vžgalico v seno, je res zapalil ogenj. Ko se je Hriberšek obotavljal to storiti, mu je stric še zaupal, da si je že pred več leti zažgal mlin in kočo, pa je ostalo vse tajno. Obtoženi Martin Sušec vse to priznava, izgovarja pa se na svojega svaka Pavla Martinca, češ, da mu je on nasvetoval, da zavaruje poslopje in ga nato zažge, da bi plačal zavarovalnino pri njem svoj dolg. Nasprotno pravi Martinca, da je Sušec prišel na njegov dom ter začel praviti, da namerava zažgati svojo stavbo ter da išče za to zanesljivega človeka. Vsekakor je imel Pavel Martinca interes na tem, da pride do svojega izposojenega denarja. Obtoženi Rud. Hriberšek končno priznava, da ga je Martin Sušec v letu 1926 ponovno nagovarjal, da bi zažgal še hišo, česar se pa Hriberšek ni upal več storiti. Sušec in Hriberšek je zagovarjal dr. J. Hrašovec, Martinca pa dr. Kalan. Porotniki so glede Sušeca in Hriberška glavno vprašanje glede požiga in gojlufije soglasno potrdili, glede Martinca pa soglasno zanimali, nakar sta bila obsojena Sušec na 18 mesecev, Hriberšek pa na eno leto težke ječe, dočim je bil Martinca takoj oprostjen.

S tem slučajem je bilo jesensko zasedanje celjske porote končano.